

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С.Сковороди

Факультет іноземних мов
Факультет іноземної філології
Історичний факультет

ПИТАННЯ СХОДОЗНАВСТВА В УКРАЇНІ

*Тези доповідей
Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю
28 березня 2019 р.*

Харків – 2019

В цілому іранську міфологію від інших індоєвропейських традицій відрізняє етичне забарвлення, різкий дуалізм добра і зла, добрих духів ахурів і злих - девів, на чолі з Ангро-Майнью, що приніс в сотворенний Ахурамазду світ гріхи, хвороби, смерть і прагне знищити добро.

Поряд із дуалізмом етичним (протиборство добра і зла) іранській міфології був притаманний і дуалізм гносеологічний: світ поділявся на дві сфери – земну, тілесну і духовну потойбічну, де також проходила боротьба добрих і злих сил.

Авеста мала великий вплив на філософську думку Сходу і Заходу. Одне з найвідоміших творів Й.Гете «Західно-Східний диван» (1819 р.) містить вірш «Заповіт давньоперської віри». У ньому поет дає своє розуміння Авести як віри в торжество світла над темрявою.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авеста // Режим доступу до електронного ресурсу: https://www.krugosvet.ru/enc/kultura_i_obrazovanie/religiya/AVESTA.html
2. Міфологія Древнього Ірану // Режим доступу до електронного ресурсу: <http://uastudent.com/mifologija-drevnogo-iranu/>
3. Міфологічні системи Стародавнього Ірану // Режим доступу до електронного ресурсу: https://revolution.allbest.ru/religion/00334501_0.html

ВИНИКНЕННЯ МЕДИЦИНИ У СТАРОДАВНЬОМУ КИТАЇ

Усенко Д. А., Науменко С.С.

Виникнення медицини та медичної професії нерозривно пов'язане зі становленням людського суспільства і його розвитком. Великий вплив на весь хід подальшого розвитку медицини надав Стародавній Китай. А для медичного працівника важливо знати про витоки своєї професії для розуміння її важливості та значущості.

Актуальність даної статті визначається можливістю комплексного вивчення медицини Стародавнього Китаю. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання: ознайомитися з розвитком медицини Стародавнього Китаю і її періодами.

Основні теоретичні положення давньої китайської медицини витримали випробування часом і в основних своїх рисах зберігаються протягом трьох тисячоліть. Знання про будову людського тіла почали накопичуватися в Китаї в далекій давнині, задовго до заборони на розтин тіл померлих (близько II ст. До н. Е.), Який пов'язаний з утвердженням конфуціанства в якості офіційної релігії. Про, це свідчать збережені анатомічні таблиці більш пізнього періоду (VI-VII ст.). [1]

Хвороби ділилися в основному на ці ж дві групи: «ян» та «інь» - хвороби першої групи можна визначити як характеризуються підвищеною функцією, другої групи - зниженою функцією організму.

В китайських анатомічних малюнках поряд з більш-менш правильними зображеннями одних частин були помилкові зображення інших. Анатомічні атласи, протягом століть багаторазово перемальовували, дійшли до останнього часу. В діагностиці велика увага приділялася пульсу. Оглядали і природні отвори організму - ноздрі, вуха, очі, рот, виділення - випорожнення і сечу. При дослідженні сечі часто різнилися проби: ранкова, денна, вечірня, нічна. [2]

У Китаї існувало державна медична установа; основним призначенням його було обслуговування імператорського двору, але на ділі функції його були ширше і включали різні питання медичної справи, з тих чи інших причин іноді потрапляли в поле зору державної влади (наприклад, епідемії). Широке поширення в Китаї мала варіоляція з метою запобігання від захворювання віспою: в ноздрі здоровим людям вводили висушений гній віспяних пустул хворого. У китайських лікарських порадиниках зустрічаються вказівки на передачу деяких хвороб через одяг. Відзначено зв'язок поширення чуми з пацюками і переважне виникнення і поширення чуми і деяких інших захворювань в портових містах. [3]

Характерною особливістю традиційної китайської медицини є Чжень-цзю терапія (кит. Чжень - іглоукаліваніє; лат. Асирпунтура; кит. Цзю - припікання). Призначення уколів - полегшити пересування по судинах крові і особливого «життєво необхідного» газоподібної речовини, ліквідувати їх «застій» і тим самим усунути причину захворювання. Уколів приписується також вплив, що стимулює, регулює, координує діяльність нервової системи. На тілі людини налічується понад 600 «життєвих точок», які підлягають уколів в різних випадках. З давніх-давен в Китаї були малюнки і моделі тіла з нанесеними на них точками для уколів. Поряд з уколами в китайській медицині застосовується припікання (мокса) тих же «життєвих точок» на тілі запаленими паличками висушеної полину або особливої клоччя.

Перші голки для акупунктури були кам'яними. Вони мали найтонше отвір (подібно голці шприца), за яким, як вважали, рухається початок ян. Згодом голки стали виготовляти не тільки з кремнію або яшми, але також з кістки, бамбука, а пізніше і з металів: бронзи, срібла, золота, платини і нержавіючої сталі. З розвитком цього методу намітилася спеціалізація голок я їх розподіл на віди. В трактаті «Ней цзин» описано дев'ять різновидів голок: голка з наконечником для поверхневого укалівання, закруглена голка для масажу, тупа голка для постукування і тиску, гостра тригранна голка для венозної пункції, саблеобразно голка для видалення гною, гостра кругла голка для швидкого введення, ниткоподібна голка (використовувана найчастіше), довга голка для проколювання товстих

м'язів, велика голка для лікування суглобів. Богатое різноманітність голок говорить про шроті методу голковколывання в давнину: він використовувався для лікування і попередження хвороб, для знеболювання під час операцій, а також в поєднанні з масажем і методом припікання, т. е. тепловим впливом на «життєві точки» за допомогою паліть під час розмови, начинених сухими листям лікарських рослин.

Досить рано в Китаї з'явилися фахівці з виготовлення та торгівлі ліками. Вельми давнього походження і китайська аптека як спеціальний заклад. Лікарі, як і в інших країнах, були спочатку світськими практиками-емпіриками типу ремісників, але були і лікарі-вчені. Збереглися імена видатних китайських лікарів: Бянь Цао, який жив в V столітті до п. Е., Хуа То - хірурга, який жив близько II століття н. е., яка провадила порожнинні операції, котрий застосовував шов і знеболювання (опієм, індійської коноплями, аконітом та іншими засобами), Чжан Чжун-цзин, який прославився лікуванням лихоманок і великим трудом («Шаньхань-лунь») на цю тему, і ін. Великим пам'ятником древньої медицини Китаю є книга «Хуан-ді Ней-цзин» («Про природу і життя»), перероблена в VIII столітті лікарем Ван Біном [4].

Медична діяльність зосередилася в храмах і монастирях. Значення жерців і монастирів в медицині посилилося в епоху феодалізму, особливо з IV-VI століть н. е. У стародавній медичній книзі світського змісту при їх переписуванні включалося все більше релігійних настанов. В період феодалізму частина представників медицини в Китаї була пов'язана з офіційними релігіями і діяльність їх характеризувалася ризиками застою. [5].

В даний час, після визволення Китаю від внутрішньої реакції і хижацького іноземного імперіалізму, зі зміцненням народно-демократичного ладу, зростанням народного добробуту і культури охорону здоров'я Китаю швидко розвивається і міцніє. Поряд з впровадженням всіх досягнень сучасної медичної науки в новому Китаї використовується і все Цінне з багатого спадщини давньої китайської медицини.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Історія медицини. Заблудовський П.Є., Гачок Г.Р., Кузьмін М.К., Левіт М.М. - М.: Медицина, 1981, с 17-32.
2. Сорокіна Т. С. Історія медицини. Т.1 - М., Изд-во РУДН, 1992, с.98-105.
3. Грицак Е.Н. Популярна історія медицини, 2003, с 62-70.
4. Діна Круппська. Сходи в небо, 2013 с. 47-56
5. Савелій Кашницький. Китайські класичні методики лікування 2017, с. 23-35